

به نام خدا

تعداد صفحه: ۳ صفحه	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:	سوالات امتحان درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته ها
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۲۵	۱	معنای واژه «تعب» را با توجه به بیت زیر بنویسید. «در این مقام، طرب بی تعب نخواهد دید که جای نیک و بد است این سرای پاک و پلید»
۰/۲۵	۲	معنی واژه «اندیشه»، در بیت زیر با معنای آن در کدام گزینه متفاوت است؟ «وزین دختر شاه هاموران پر اندیشه گشتی به دیگر کران» الف) چو شب تیره گردد شبیخون کنیم ب) چو بشنید خسرو از آن شاد گشت ج) غلام عشق شو، کاندیشه این است د) پر اندیشه شد جان کاووس کی ز دل ترس و اندیشه بیرون کنیم روانش ز اندیشه آزاد گشت همه صاحبدلان را پیشه این است ز فرزند و سودابه نیک پی
۰/۵	۳	برای هر یک از واژه های مشخص شده یک برابر معنایی مناسب بنویسید. الف) زین بی خردان سفله بستان ب) مصطفی مجلس آرای بلامعارض شده بود.
۰/۷۵	۴	در هر یک از موارد زیر املاي درست را از داخل کمانک برگزینید. الف) من زندگانی را در چادر با تیر تفنگ و (شیحه/ شیهه) اسب آغاز کردم. ب) پیامبران همه از اینجا (برخاسته اند/ برخاسته اند) ج) چو عاجز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش پرسیدن (صوابش/ ثوابش)
۰/۷۵	۵	در بیت زیر واژه ای را بیابید که دارای «هم آوا» باشد و معنای هر دو را بنویسید. «هر یکی بینا شود بر قدر خویش باز یابد در حقیقت صدر خویش»
۰/۵	۶	در گروه کلمات زیر، دو نادرستی املاي وجود دارد؛ شکل درست هر یک را بنویسید. «زهر و تریاق، ضماد و مرهم، هول و ترسناک، بغولات و حیوانات»
۰/۵	۷	در نوشته زیر نقش دستوری واژه های مشخص شده را تعیین کنید. «عشق از بهر این معنی فرض راه آمد. کار طالب آن است که در خود جز عشق نطلبد.»
۰/۷۵	۸	در بیت «با این نسیم سحر خیز برخیز اگر جان سپردیم/ در باغ می ماند ای دوست گل یادگار من و تو» الف) نوع «واو» در مصراع دوم حرف عطف است یا حرف ربط؟ ب) مصراع دوم بیت را بر اساس اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید و بنویسید.
۰/۲۵	۹	نوع حذف در مصراع نخست بیت زیر، به قرینه لفظی است یا معنایی؟ «بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد»
۰/۵	۱۰	با توجه به ابیات زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. «بعد از این وادی حیرت آیدت مرد حیران چون رسد این جایگاه» الف) در مصراع اول نقش دستوری ضمیر «ت» در فعل «آیدت»، مضاف الیه است. ب) «وادی حیرت» ترکیب اضافی و «این جایگاه» ترکیب وصفی است. در دائم درد و حسرت آیدت کار دائم دردها و حسرت آیدت در تحیر مانده و گم کرده راه» درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐

ادامه سوالات در صفحه دوم

تعداد صفحه:	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:	سوالات امتحان درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته ها
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۱	در عبارت «این بدبخت ها شکم ها را مدتی است صابون زده اند که کباب غاز بخورند» الف) جمله پیرو یا وابسته را مشخص کنید. ب) زمان فعل های «زده اند» و «بخورند» به ترتیب چیست؟	۰/۷۵
۱۲	در متن «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهرداری است. من او را می شناسم.» الف) کدام واژه در نقش تبعی «بدل» به کار رفته است؟ ب) فعل «است» اسنادی است یا غیر اسنادی؟ ج) نقش تبعی واژه «شهرداری» چیست؟	۰/۷۵
۱۳	نوع هر یک از وابسته های وابسته را در گروه های اسمی زیر بنویسید. الف) بانک اعتبارات ایران ب) سیصد تومان پول	۰/۵
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۴	هر یک از ابیات زیر را به درستی کامل کنید. الف) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی ب) ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه	۱
۱۵	نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) تمهیدات: ب) غزلواره ها:	۰/۵
۱۶	از بین آثار زیر به ترتیب یک اثر از «احمد عربلو» و یک اثر از «سید مهدی شجاعی» بیابید. بخارای من ایل من - دری به خانه خورشید - قصه شیرین فرهاد - ساتتاماریا - در حیات کوچک پاییز در زندان	۰/۵
۱۷	هر یک از آرایه های «اغراق، حسن تعلیل، تناقض و تضاد» در کدام مورد دیده می شود؟ الف) مجمعی کردند مرغان جهان ب) یکی تازی ای برنشسته سیاه ج) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ د) تا درد و ورم فرو نشیند ه) آنچه بودند آشکارا و نهان» همی خاک نعلش برآمد به ماه همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ کافور بر آن ضماد کردند	۱
۱۸	در سروده ی «بخند؛ زیرا خنده ی تو برای دستان من، شمشیری است آخته.» مشبه و مشبه به را مشخص کنید.	۰/۵
۱۹	مفهوم هر کیک از کنایه های مشخص شده را بنویسید. الف) می خواهم امروز نشان دهی که چند مرده حلاجی. ب) مابقی را نقدا خط بکش و بگذار سماق بکند.	۰/۵
۲۰	با توجه به سروده ی « او شغاد آن نابردار بود/ که درون چه نگه می کرد و می خندید/ و صدای شوم و نامردانه اش در چاهسار گوش می پیچید...» الف) کدام واژه «ایهام» دارد؟ ب) یک مورد اضافه ی تشبیهی بیابید.	۰/۵
۲۱	مفهوم نمادین واژه مشخص شده را بنویسید. لبیل گفت: «من گرفتار عشق گلم.»	۰/۲۵
۲۲	بیت «بدان گاه سوگند پرمایه شاه/ چنین بود آیین و این بود راه» به کدام یک از زمینه های حماسه اشاره دارد؟	۰/۲۵
ادامه سوالات در صفحه سوم		

تعداد صفحه:	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:	سوالات امتحان درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته ها
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو فکری (۸ نمره)

۰/۵	۲۳	مقصود نویسنده از عبارت « امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولاً از سوءهاضمه می میرند. » چیست؟
۰/۵	۲۴	با توجه به عبارت « در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند. » شرط به دست آوردن عشق چیست؟
۱	۲۵	هر یک از مصراع های زیر به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) گفت: « دیناری بده پنهان و خود را وارهان » ب) گفت: « جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست »
۰/۵	۲۶	مقصود از این عبارت چیست؟ « نخستین روزی که از پاریز خارج شدم سیرجان را آخر دنیا حساب می کردم »
۱	۲۷	منظور از بخش های مشخص شده در عبارات زیر چیست؟ الف) چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا جای قرار من و تو ب) دمش چونان حدیث آشنایش گرم / راه می رفت و سخن می گفت. ج) بعد از این وادی عشق آید پدید / غرق آتش شد کسی کانجا رسید د) گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند
۰/۲۵	۲۸	کدام یک از بیت های زیر بیانگر وادی « فقر و فنا » است؟ الف) مال اینجا بایدت انداختن / ملک اینجا بایدت درباختن ب) صد هزاران سایه جاوید تو / گم شده بینی ز یک خورشید تو
۰/۲۵	۲۹	مفهوم مشترک سروده های زیر را بنویسید. الف) نی حدیث راه پر خون می کند / قصه های عشق مجنون می کند ب) شیرمردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف
۰/۵	۳۰	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. ب) سر من از ناله ی من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست پ) جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر طلیسان آبی مدیترانه دوخته شده است. ت) سیاوش چنین گفت کای شهریار / که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار ث) آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود. ج) وانیا مد در جهان زین راه کس / نیست از فرسنگ آن آگاه کس چ) پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم. ح) در بهاران، عشق من! خنده ات را می خواهم / چون گلی که در انتظارش بودم
۰/۵		
۰/۵		
۰/۵		
۰/۵		
۰/۵		
۰/۵		
۰/۵		
۲۰	جمع نمره	موفق باشید

به نام خدا

تعداد صفحه: ۲ صفحه	ساعت شروع:	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	پاسخ ها	نمره
------	---------	------

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۲۵	رنج و سختی ۰/۲۵، ص ۱۲۶	۱
۰/۲۵	گزینہ ی ج ۰/۲۵، ۱۰۵	۲
۰/۵	الف) فرومایه، بدسرشت ۰/۲۵، ص ۳۵ (ب) بی رقیب ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۳
۰/۷۵	الف) شبیه ۰/۲۵، ص ۷۷ (ب) برخاسته اند ۰/۲۵، ص ۷۱ (ج) صوابش ۰/۲۵، ص ۲۱	۴
۰/۷۵	قدر: ارزش ۰/۲۵ غدر: حيله و فریب و خیانت ۰/۵ ص ۱۲۳ و ۱۱۲	۵
۰/۵	مرهم ۰/۲۵ ص ۳۵ بقولات ۰/۲۵، ص ۱۳۹	۶
۰/۵	مسند ۰/۲۵ مفعول ۰/۲۵، ص ۵۲	۷
۰/۷۵	الف) عطف ۰/۲۵ (ب) ای دوست! گل در باغ یادگار من و تو می ماند. ۰/۵ ص ۸۵	۸
۰/۲۵	معنایی (است) ۰/۲۵ ص ۱۲	۹
۰/۵	الف) نادرست ۰/۲۵ (ب) درست ۰/۲۵ ص ۱۲۳	۱۰
۰/۷۵	الف) کباب غاز بخورند ۰/۲۵ (ب) ماضی نقلی - مضارع التزامی ۰/۵ ص ۱۳۲	۱۱
۰/۷۵	الف) پرندگان ۰/۲۵ (ب) غیر اسنادی ۰/۲۵ (ج) محطوف ۰/۲۵ ص ۱۲۰	۱۲
۰/۵	الف) مضاف الیه مضاف الیه ۰/۲۵ (ب) ممیز ۰/۲۵ ص ۶۱	۱۳

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱	الف) فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن ۰/۵ ص ۱۱۷ (ب) حسن شهادت از همه حسنی فراتر است ۰/۵ ص ۹۷	۱۴
۰/۵	الف) عین القضاة همدانی ۰/۲۵ ص ۵۳ (ب) شکسپیر ۰/۲۵ ص ۱۵۵	۱۵
۰/۵	الف) قصه شیرین فرهاد ۰/۲۵ ص ۴۳ (ب) سانتاماریا ۰/۲۵ ص ۹۳	۱۶
۱	الف) تضاد ۰/۲۵ ص ۱۲۰ (ب) اغراق ۰/۲۵ ص ۱۰۳ (ج) تناقض ۰/۲۵ ص ۴۷ (د) حسن تعلیل ۰/۲۵ ص ۳۵	۱۷
۰/۵	خنده: مشبه ۰/۲۵ شمشیر: مشبه به ۰/۲۵ ص ۱۵۰	۱۸
۰/۵	الف) چه اندازه توانایی داشتن و از عهده کار برآمدن ۰/۲۵ ص ۱۳۴ (ب) انتظار بیهوده کشیدن، بی بهره ماندن ۰/۲۵ ص ۱۳۲	۱۹
۰/۵	الف) نابردار (برادر ناتنی، ناجوانمرد) ۰/۲۵ (ب) چاهسار گوش ۰/۲۵ ص ۱۱۳	۲۰
۰/۲۵	نماد عاشقانی که گرفتار عشق زمینی و زودگذر هستند ۰/۲۵ ص ۱۲۱	۲۱
۰/۲۵	زمینه ملی ۰/۲۵ ص ۱۰۳	۲۲

قلمرو فکری (۸ نمره)

۰/۵	یعنی از افراط در کارها از بین می روند همان طور که ثروتمندان از پرخوری می میرند، امپراتوری های بزرگ دائم در فکر گسترش قلمرو خود هستند و از درون مملکت خود بی خبر هستند و به همین خاطر، نابسامانی درونی مملکت خودشان آن ها را از بین می برد. ۰/۵ ص ۶۲	۲۳
۰/۵	به دست آوردن عشق حق برای کسی اتفاق می افتد که ترک خود و هوای نفسانی کند و خود را فدای عشق کند و از مال و جان خودش برای به دست آوردن عشق بگذرد. ۰/۵	۲۴
۱	الف) رواج رشوه خواری در ماموران حکومتی ۰/۵ (ب) فراهم بودن زمینه انحراف و نابسامانی اجتماعی ۰/۵ ص ۲۱	۲۵
۰/۵	جایی را خارج از سیرجان نمی توانستم تصور کنم و جایی بزرگ تر و پهناتر از آن منطقه برای من وجود نداشت ۰/۵ ص ۶۱	۲۶

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

به نام خدا

تعداد صفحه: ۲ صفحه	ساعت شروع:	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	پاسخ ها	نمره
------	---------	------

۲۷	الف) انقلاب مردمی ۰/۲۵ ص ۸۵ ج) وادی طلب ۰/۲۵ ص ۱۲۲	ب) داستان کشته شدن رستم به دست برادرش شغاد ۰/۲۵ ص ۱۰۹ د) خشم و عصبانیت ۰/۲۵ ص ۳۵
۲۸	گزینه ب ۰/۲۵ ص ۱۲۵	۰/۲۵
۲۹	سختی ها و مشقت های راه رسیدن به عشق و این که در این مسیر باید عاشق واقعی باشی تا بتوانی این سختی ها را تحمل کنی ۰/۲۵	۰/۲۵
۳۰	الف) روزگاری همه ی مردم دنیا به ایتالیا توجه داشتند و از آن حساب می بردند و اطاعت می کردند. ۰/۵ ص ۶۲ ب) اسرار من در ناله های من نهفته است اما چشم و گوش ظاهری نمی تواند راز و حقیقت این ناله را دریابد. (با چشم و گوش دل می توان آن را دریافت). ۰/۵ ص ۴۶ پ) مدیترانه مثل یک لباس آبی رنگ بود که جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله هایی بر روی آن دوخته شده بود. ۰/۵ ص ۶۱ ت) سیاوش چنین گفت که ای شهریار تحمل آتش دوزخ برای من از شنیدن این تهمت آسان تر است. ۰/۵ ص ۱۰۱ ث) آری اکنون رستم در ته چاهی که به جای آب، زهر شمشیر و سرنیزه داشت، محو شده بود. ۰/۵ ص ۱۱۲ ج) هیچ کس در جهان از این راه بازنگشته است (به همین دلیل) کسی از مسافت آن آگاهی ندارد. ۰/۵ ص ۱۲۲ چ) از این کار پشیمان شدم که دیگر به فکر ترفیع رتبه نباشم. ۰/۵ ص ۱۴۰ ح) همچنان که بهار با گل آشکار می شود زندگی من نیز با خنده تو مثل بهار می شود. ۰/۵ ص ۱۵۱	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲۰	موفق باشید	جمع نمره

دبیر ادبیات ناحیه ۱ دبیرستان پوراندخت هاشمیان ۲

طراح سوال: الناز خدادادیگی